

dneve, kakor smo jih mi doživelji. — Po končanem govoru g. dr. Vošnjaka, kateremu sledi navdušeni živioklici, se kmetski posestnik Isidor Selič iz Pečovja v imenu kmetskih volilcev zahvaljuje g. dr. Vošnjaku za njegov poučljivi govor in mu izreče popolno zaupanje in zahvalo volilcev za njegovo vstrajno delovanje v prid slovenskih kmetov in Slovencev sploh. (Splošno pritrjenje.)

Iz Vitanja. (Šola, kmetski prijatelj.) Ob novem letu zamoremo tudi mi iz našega zanimivega kraja svetu naznaniti, da v preteklem letu nismo spali, ampak delali, in dodelali novo šolsko poslopje; res lepo poslopje vsaj za videti. Stalo je tudi ne malo denarjev; pa ker je veliko stalo, upali smo, da bo tudi obilen sad prineslo. Upanje naše se je spremenoilo v strah, ko smo zvedeli, da med šolske otroke hodi „lisjak“. in kamor lisjak pride, navadno ne koristi, ampak če ravno ničesar odnesti ne more, vsaj svojo dlako trosi. Mi bi radi oblasti, ktere imajo nad šolo bedeti, vprašali, jeli prav, da otroci časnike, kteri niso za otroke pisani, v roke dobivajo. Jeli koristno nežnim srcem otroškim, če tako otroci berejo o prepirih, umorih, samomorih, tatvinah in o rečeh, kterih nočemo več naštrevati, kaj? Ko bi vedeli starši, kak strup so taka berila mlademu srcu za prihodnje življenje, bi jim se pač morali otroci v srce usmiliti. — Tožbo zoper to postopanje smo vložili. Bog daj na korist mladeži.

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Cesarjevič Rudolf je na vratni bolezni zbolel in potovanje meseca februarja v južne kraje namenjeno odložil. — Za Koroško vsled povodnji zadeto je ministerstvo dovolilo 128.000 fl. podpore; — V gospoško zbornico pozvanih je 5 novih gospodov: grof Grünne, Čedik, Reinelt, baron Risenfels in grof Panovski, večjidel sami konservativci ali vsaj prijatelji vladini; nemški liberalci pa samo sline cedijo in se jezik. — Državni zbor je zopet skupaj, dalmatinski poslanci niso hoteli več vstopiti ker je fml. Jovanovič nemško namesto hrvaškega uradovanje zaukazal. Ko je minister grof Taaffe to izvedel, uničil je on in minister Pražák neopravičeni ukaz Jovanovičev, uradni jezik v Dalmaciji je zopet slovansko-hrvatski, kar zopet nemške liberalce (Tagespošto) strašno grize. — Čehi dobijo uže jeseni medicinsko fakulteto na svojem vseučilišči v Pragi, prihodnim českim doktorjem zdravilstva se bode torej kmalu vse razlagalo v maternem jeziku českom. Velik uspeh. — Minister finančni vitez plem. Dunajevski je državemu zboru predložil 4 postave, ki bodo davek pridobninski (Erwerbsteuer) za 7 milijonov zni-

žale, a davek od denarja naloženega v raznih rentah itd. pomnožile za 11 mil. (do 13 mil.), dalje dohodninski davek za 3 milijone. Tako bodo davkarska bremena ubožnejšim ljudem znatno polajšana, a premožnejši in sploh denarna gospoda pa bode morala več plačevati, sedaj plačuje malo ali nič od časih prav velikih dohodkov. Tako je prav, državi treba penez, a ti se naj jemljejo tam, kder so. —

Župani ljubljanske okolice so sklenoli slovenski uradovati glavarstva pa prositi, da od inod prišedša pisma nemška, italijanska itd. prestavijo in torej poslovenjena dospošljejo srenjam. Tudi so sklenoli vse občinske napise in table nemške odpraviti in jih zameniti s slovenskimi! To je velevažen sklep, ki bode kedaj tudi drugod posnemovan.

Vnanje države. Princ Napoleon, stričnik cesarja Napoleona III., je v Parizi dal oklice pribiti, v katerem pravi, da republikanci Francosko spravljam na nič ter da naj njega izvolijo v cesarja, kajti on je pravi dedič Napoleonske dedščine. Republikanska vlada pa je dala oklice s sten strgati in princa Napoleona zapreti. — Angleški minister Gladstone, belgijski kralj Leopold in švedska kraljica so zboleli. — Nemški poslanec Windhorst nasvetuje, naj se izgnani škofje pokličejo domov pa Bismark se dela, kakor da bi tega ne čul. — Ruski car prebiva zopet v Petrogradu. V mestu Berdičev se je cirkus, kder ljudje in konji igraje se dirjajo, po nesreči užgal: zgorelo je več kakor 300 ljudij, večjidel Judje. — Iz Italije so poročali, da je nekdo kralja hotel ubiti pa ni bilo res. — V Rumelijo hočajo baje turški roparji vdreti, za njimi pa najbržej turška vojska; turški namestnik Aleko-paša se je sprl z ruskimi oficirji v rumeljskej vojski. Čudne reči poročajo iz Carigrada; turški sultan ima okolo 300 bab, zvečinoma so Čerkesinje, nedavno je pa teh mnogo nagnal in si drugih vzel, bržčas sorodniki izgnanih Čerkesinj pa so orožani vломili v palačo, da bi sultana zaklali; toda pred zadnjo hišo trčijo na stražo, na Albance, ki jih postreljijo ali vjamejo in tako sultana resijo. — Veseli glasi dohajajo enkrat iz Rusije; uže od 1. 1864 v prognanstvu živoči nadškof Fialkovski prejel je od carja veliki red ali orden Aleksandra Nevskija; to kaže, da je ruska vlada res mir sklenola s papežem, da toraj preneha preganjanje katoličanov in tudi Poljakom se utegne bolje goditi. Bog daj!

Za poduk in kratek čas.

Ženitvanski obredi.

(V okolici Slovensko-bistriški.)

II. Ko svatje pridejo iz cerkve, gredó po navadi najrajši v kako oštarijo ali gostilnico

na „šenkvanj“ (darovanje, mal), vendar le za nekoliko časa in potem se podajo na dom neveste. Pozdravi jih staršina domači rekoč: hvaljen bodi Jezus Kristus, dober večer nam Bog daj; vesela bodi vsa hiša, da smo pripeljali ta dva nova zaročenca. Bog daj, da bi do visoke starosti živela v vedni zastopnosti, zdravji, sreči, zadovoljnici, in vseskozi v mislosti pri Bogu in poštenih ljudeh.

Potem se za mizo usedejo od tega kraja, ko solnce gori gre. Staršina nagovori stoječ tole zdravico: „Napili budem zdravico na zdravje ženiha in neveste, tudi na zdravje našega čest. gosp. dušnega pastirja, ker so podeleli našima ženihu in nevesti sv. blagoslov in ju poročili k zvezi zakramenta sv. zakona. Živi Jih Bog!

To zdravičko, če morejo, svati ponavljajo, če pa kteri ne more, pa izreče samo to: Na ta glaš, ko so oča staršina napili in nagovorili. —

Potem pride na vrsto druga zdravica, (davitev nevesti): „dobro zdravje, cele naše kompanije (družbe), tudi ženihu in nevesti. Napijem zdaj na ta glaš naši mladi nevesti, ko nas je z venci ocirala (ozalšala). da smo šli z njima pred altar božji.

Zdaj budem zložili vsak en dar naši mladi nevesti. jaz budem dal toliko, drugi pa kolikor kteri hoče.

Tedaj godci zagodejo in zapojejo:

Le sem, le sem
Oča staršina,
No darujte
Tej mladej nevesti
Z darom in blagom
In lepim poštenjem.
Ta mlada nevesta
Je tako govorila,
Ko bo sinke ženila
In hčerke možila,
Tedaj bo vse povrnila
Ino poplačala.

Potem sred večerje zopet eno zdravičko napijejo. Kdor pri tej zdravički količaj drugače reče, mora za kazen (šraf) kaj posebnega storiti. Zdravica se glasi:

V imeni Tega — ko nam vse da. Na zdravje tega — ko na žegnanem kamni stoji, to cartano (žlahno) rožo (cvetlico) — in celi svet v roki drži — in našim dušam špižo (hranu) deli in nas s toj vinskoj kaplico razveseli.

V imeni tega, ko je prevzel naš dolg. Ni ga prevzel noben fürst (knez) ne kralj, tudi ne svitli cesar. Prevzel ga je sam večni Bog kakor vsaka mati svojih lastnih otrok.

Potem se vrstijo zdravice, in ta je najbolje navadna očeta staršine:

Na zdravje cele naše kompanije (družbe),

da si je majhena, pa da bi bila izveličana, in enkrat v nebesa poklicana.

Potem ženih in nevesta in drugi svatje tudi tako le napivajo:

Na zdravje in ta glaš, ko so oča staršina napili in nagovorili.

Potem drugi svatje napivajo: Na zdravje očeta staršine itd.

Potem: Na zdravje „brautfürerja“, na zdravje „krancljunfrave“, na zdravje vseh poštenih svatov.

Kedar purana, kokoš ali petelina na mizo denejo, tedaj zapojejo godci: Oča staršina, režte itd. itd. in naslednje še oča staršina nagovori zdravico za kuharico, namreč: zdaj budem napili zdravico naši kuharici, ki nam je mnogo sort okusnih jedij napravila in se trudila s kuhanimi in pečenimi.

In nam je na mizo znosila, da smo si mi zraven svoje srce razveseljevali in želodce nahranjevali, in tem našim novozaročencem prve dni počastili, da smo po navadi naših praočetov in očetov te obrede opravili, k našemu veselju, kratkočasnosti in želji prihodnjih dobrot, dosta zdravič (napitnic) napili, napijmo še eno naši kuharici in vložimo jej vsak en dar, jaz dam toliko — drugi pa — kolikor kteri hoče.

Pri tej daritni zdravici godci zapojijo in zagodejo:

Na zdravje naši kuharici,
Nam dobre jedi napravljala,
Naše srca troštala —
Z rožmarinom roštala itd.

Lovro Stepišnik.

Smešnica 3. (Celjska nemščina.) Kako veliko veselje bi imel marsikateri od zgornjega nemškega „rajha“ sem privandrani „deutscher Bruder“, kteri bi imel priliko čitati na zidu Kasinskega vrta prilepljeni listič s sledičem nemško-kulturno izjavo: „Ich gebe pekant das heit auf eisblac nigs is ged wasser triber.“ Eden izmed celjskih Slovencev.

Razne stvari.

(Javna zahvala.) Milostljivi knez in škof obhajajo denes 20letnico svojega škofovskega posvečenja. Pri tej priložnosti se nam poroča, da so bili poslali 16 fl. rogačkemu dekanu, župniku Malonedelskemu 19 fl. zrečkemu pri Konjicah 60 fl., sv. Magdalenskemu dekanu 50 gold., ki so se denes porazdelili med uboge rodbine, za kar dotični čast. gospodje duhovni pastirji izrekajo najponižnejšo javno zahvalo!

(Ptujska čitalnica) priredi 20. jan., zvečer ob 8. uri „plesni venček.“ Svira oddelek godbe c. kr. 47. peš-polka.

(Vabilo) h izvanrednemu občnemu zboru „Šaleške čitalnice“ v nedeljo, 28. prosinca ob 5. uri popoldne, v hiši Miha Tajnika v Druž-